

A szakvezetéssel elláttott tanösvénybejárás választható elemei:

- a holtágak keletkezésének bemutatása
- a holtágak funkciói, felhasználása
- a Gyárai Holt-Tisza bemutatása
- a holtágrehabilitáció fogalmának tisztázása, a holtágon-kon lezajlott munkálatok bemutatása
- a holtág és környezetnek növény és állatvilágának bemutatása
- vízvisszgálat és összefüggései a természeti környezettel
- munkalapok kitöltése kellemes környezetben, általános iskolások számára
- csónakázás

Tanösvényen szakvezetés:

550,- Ft/fő/hap, csportkedvezmény: -10%

Információs füzetek:

300,- Ft/db

A munkalapok fénymásolata egész napra a szükséges mennyiségen: 30,- Ft/fő

### A költségekről Egyesültünk ÁFA-s számítat ad.

Az Egyesület célja ezen Tanösvény kialakításával az érdeklődők vizes élőhelyek iránti szeretetének és ismeretanyagának bővítése.

A mai világban természetesnek vesszük, hogy a csapat megnyírta korlátlanul folyik a tiszta víz, ráadásul ugyanez a jó minőségű vizet használjuk a WC leöblítésére és öntözésre is. Korlátlanul kihasználjuk talajainkat, a vegyszerek és műtrágyák használata teljesen általános. Sok ember pedig szemrebbenedés nélkül dobja el a szemetét, ott aholt tetszik és amikor fetszik.

A fiatalkor mentalitásának meg változtatása a kulcs ahoz, hogy a Földet jó állapotban őrizhessük meg unokáink számára. Fel kell ébreszteni benük a környezet iránti felelősségi jelentőséget, hiszen ők azok, akiik változást hozhatnak, ami közös érdek.

Célnak, hogy az iskolás diákokat rádöbbentsük az öket körülvevő táj biodiverzitására, fajai, élőhelyi és táji sokféleségére, valamint tudatosítjuk bennük környezet iránti felelősségiüket a helyi értékek iránt.

Ha kedvet kapott a Látogatóáshoz, válasszon más Tanösvény ajánlatunk közül is! További információ a honlapunkon, vagy személyesen telefonszámunkon!

Én vagyok a magyarság  
Csöndes, nemes folyója,  
Kevély, heves folyója,  
Anyám csupán ez ország  
És ringatóm e róna.  
/Juhász Gyula: A Tisza/



"Májári napnak alkonyjúlatánál  
Megállék a kanymeg-Tiszaú" /Petőfi Sándor/

### Elérhetőségek:

Beretzk Péter Természetvédelmi Klub  
6758 Röszke, Juhász Gyula u. 1.  
Tel.: 06 62 273 012  
tel./fax.: 06 62 273 556, 06 20 444 6332  
e-mail: környezetved@roszkenet.hu  
[www.termesztvedo.roszkenet.hu](http://www.termesztvedo.roszkenet.hu)



Röszkei Sportorgász és Természetvédelmi Egyesület

6758 Röszke, Dózsa Gy.u.1.

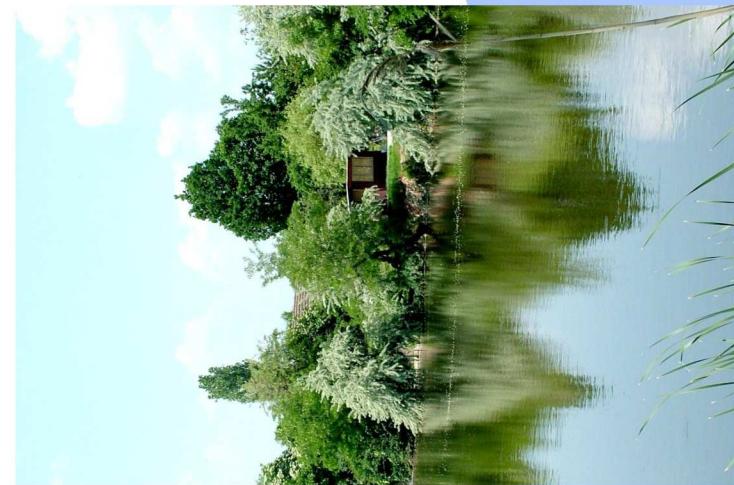
Tel.: 06 70 313 9920

e-mail: horgaszegyesulet@roszkenet.hu

[www.horgaszegyesulet.roszkenet.hu](http://www.horgaszegyesulet.roszkenet.hu)  
Magyari László elnök

## Tájibeli értékeink Röszkén

### Gyárai Holt-Tisza



Magyarország folyóhálózata a természetes meder-változások következtében, de még inkább a folyószabályozások révén, az idő során lényegesen megváltozott. A túlfejlett kanyarulatok vagy maguktól lefűződtek, vagy azokat mesterséges beavatkozásával kanyar átvágásával leválasztották. Az elő folyótól igy elszakadt mederréseket nevezik holtágaknak. A folyószabályozási munkálatok döntő része a XIX. század második felében zajlott le Magyarországon. A holtágak egy része az idők során a meder feltöltődésével szinte nyomtalanul eltűntek, jelentős részük azonban még ma is megvan, és egészen sajátos, európai viszonylatban is figyelemre érdemlő, kimagsoló természeti-táji értékét képvisel.



A Gyárai Holt-Tisza a Tisza-szabályozás során a mentett oldalon, 1885-ben jött létre. 18,7 km hosszú, átlagosan 86m széles, 160 ha kiterjedésű, a mélységen néhol elérő 3m-t, víztérfogata 4,8 millió m<sup>3</sup>, és a legnagyobb tiszai holtágunk.

Az emberi beavatkozások következményeképpen számos tényező veszélyezteti a természeti értékeinket. Az ártéri és vízjárta élőhelytípusok területei egyre inkább beszűkülnek, megszakadnak az élőhelyek összefüggő láncolatai, melyhez a természetes életközösségek egyre nehezebben tudnak alkalmazkodni. Mindezek miatt rendkívüli fontos feladat az, hogy a jó ökológiai állapotú vizi, vizes és szárazföldi élőhelyek zonális és mozaikos összefüggő rendszerét helyreállítsuk, fenntartását elősegítsük.

## Természetes meder-változások

A Gyárai Holt-Tisza rehabilitációja megkezdődött, a program címe:

**"A KÖRNYEZETI POTENCIÁL NÖVELÉSE A TISZA FOLYÓ HATÁRKÖZELI HOLTÁGAIN"**

Hogy mit is jelent ebben a helyzetben egy rehabilitáció? Elsősorban meg kell határozni azokat az intézkedéseket, melyek szükségesek az állapotromlás megakadályozására:

- a szennyező anyagok holtágba jutásának leállítása
- a holtág vízpótlásának megoldása
- a feliszapolódott mederrések kikotrása és a part-védelem

Igy helyreállítható és későbbiekben megvédhető az addott víztest állapotá.



A Gyárai Holt-Tisza alapvető problémát a diffúz szennyezések okozzák, pontszerű forrást a városi kommunális szennyvízbevezetés jelentett, de mára megépült a szegedi szennyvíztisztító telep. Jelentős szerepet játszik még a mezőgazdasági tápanyagterhelés és az illegális hulladéklerakok. Az előzetes adatgyűjtés és állapotfelmérések megötörténtek, lakossági fórumok is szerveződtek az elmúlt években. A kutatómunka alapján kidolgozott cselekvési program napjainkban is zajlik.



A Gyárai Holt-Tisza természeteki értékeit és fenntartását a röszkei Beretzk Péter Természetvédelmi Klub tanösvények kiállításával kívánja elősegíteni. A Holt-Tisza tanösvény második állomása a Hordós és Lisztes nevű bögéket elválasztó "Röszkei átfáronál" épült, ahol a szürke nyárfák árnyékában egy különlegesen szép információs tábla látható, mely bemutatja a holtág kialakulását, élővilágát és értékeit.



Itt a turista előidőzhet, a gyerekek birtokba vehetik a halászkunyhót. Az átfáron a Röszkei Sporthorgász és Természetvédelő Egyesület csónak kikötőt épített, ahol a látogató alkalmass helyet talál a megfigyeléshez, és kedy szerint a csónakázáshoz.



Ha a túrázó horgászni is szeretne, akkor a Sporthorgász egyesülettel feltétlenül be kell jelentkeznie. A közelben, Lúdvárnál van az ország legmélyebb pontja, 75,8 m. A terület már korábban is nevezetes hely volt, az itt talált 7-8000 éves termékenységet szimbolizáló szobrocskáról, mely a Lúdvári Vénusz nevet kapta.

**A látogató előzetesen kérhet a túrához szakvezetőt, információs füzetet és kölcsönözhet kerékpárt.**